Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

StV@eduskunta.fi

Lausunto

24.5.2021

Viite:Lausuntopyyntö / HE 73/2021 vp

PÄIJÄT-HÄMEEN HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄ INFEKTIOYKSIKÖN LAUSUNTO EDUSKUNNAN SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI TARTUNTATAUTILAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Lausunto kirjoitetaan eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan pyynnöstä.

Paikallinen tilanne

Koronapandemian tilanne Päijät-Hämeen alueella on jatkunut edelleen vaikeana. Tapausmäärät laskivat kevään huipusta, mutta tämän jälkeen epidemiatilanteen parantuminen on pysähtynyt ja ilmaantuvuus on jäänyt useamman viikon ajaksi 110-120 tapaukseen 14 vrk aikana 100000 asukasta kohden. Alueellamme noin neljäsosa tapauksista on saanut tartuntansa tunnistamattomasta lähteestä, mikä kertoo alueellamme olevan väestötasolla leviämistä, jossa kaikkia tartuntaketjuja ei ole tunnistettu. Tähän liittyy edelleen huomattava epidemian pahenemisen riski. Sekvensoinneissa alueemme kaikki virukset ovat jo maaliskuun alusta alkaen olleet virusmuunnoksia, suurimmalta osalta brittikantaa. Sairaalahoidon tarve on säilynyt korkealla tasolla ja sairaalassa on jouduttu supistamaan suunniteltua toimintaa toiminnan turvaamiseksi.

Arviomme mukaan tilanne tulee jonkin verran paranemaan kesää kohti mentäessä, mutta alueellamme ollaan edelleen niin korkealla tartuntojen tasolla, että viime kesän tyyppiseen rauhalliseen tilanteeseen emme todennäköisesti tule pääsemään ennen kuin rokotekattavuus nousee merkittävästi korkeammalle tasolle. Alueellamme tähän päästään ensimmäisen rokoteannoksen kohdalta jo heinäkuun alkupuolella, mutta epidemian leviämisen kannalta toisen annoksen kohdalla tämä tavoite saavutetaan vasta syyskuussa. Ensimmäinen rokotusannos suojaa kyllä vakavalta taudilta, mutta sen vaikutus epidemian leviämiseen on vähäisempi.

Paikallisen arvion mukaan joudumme jatkamaan tiukkoja rajoituksia pitkälle kesäkuuhun. Sen jälkeen tapahtuvaa kehitystä on tässä vaiheessa vaikea arvioida, mutta hyvin mahdollisesti rajoituksia tullaan tarvitsemaan alueellamme elokuulle saakka.

Hallituksen esitys

Päijät-Hämeen näkökulmasta hallituksen esitys tartuntatautilain väliaikaisten pykälien voimassaolosta vuoden 2021 loppuun on perusteltu. Alueemme tilanteessa tulemme

hyvin todennäköisesti tarvitsemaan rajoituksia vielä ainakin elokuulle saakka. Lisäksi virusmuunnokset aiheuttavat merkittävän epävarmuustekijän tilanteen kehittymisen arviointiin. Vasta rokotussuojan noustessa korkeammalle tasolle voidaan havaita, kehittyykö koronaviruksesta muunnoksia, jotka pystyvät väistämään rokotussuojaa ja aiheuttamaan rokotetuille sairastumisia. Nykytiedon valossa tämä kuitenkin onneksi näyttää epätodennäköiseltä.

Tartuntatautilain väliaikaisista pykälistä 58 c, 58 d, 58 e ovat edelleen käytössä alueellamme ja niiden voimassaoloa ja jatkamista pidämme tartuntatautitilanteen kannalta perusteltuna. Epidemian pahimmassa tilanteessa käytössä oli myös pykälä 58g.

Pykälään 58 a ja 58 b osalta katsomme, että ravitsemusliikkeet ovat merkittävä tartuntojen lähde ja hallituksen esitys on perusteltu.

Pykälän 58 c osalta katsomme, että voimassaolon jatkaminen on perusteltua ja tarpeellista alueemme epidemiatilanne huomioiden.

Pykälän 58 d muutos, jossa kahden metrin turvavälin ylläpitovaatimus koskisi vain sisätiloja pidämme perusteltuna. Tartuntariski sisätiloissa, joissa tartuttavien hiukkasten jakaantuminen tapahtuu merkittävästi pienempään tilavuuteen, on ulkotiloja suurempi. Tämän tulisi heijastua myös lainsäädännön asettamiin rajoituksiin. Turvavälin poistaminen ei esityksen mukaan kuitenkaan poistaisi pykälän 58 c vaatimuksia. Lisäksi tapahtumajärjestäjillä on myös muuta ohjeistusta tartuntariskin pienentämiseen tapahtumissa. Näkemyksemme mukaan näitä periaatteita noudattamalla voidaan ulkotiloissa tapahtumia järjestää terveysturvallisesti, vaikka tämä 2 metrin turvavälisääntö poistuukin ulkoilmatapahtumilta. Pykälän 58 d voimassaolon jatkon näemme tarpeellisena.

Pykälien 58 e-h osalta katsomme, että voimassaoloajan pidennys on tarpeellista ajatellen varautumista ensi syksyn ja talven epidemiaan.

Pykälän 59 a-e osalta näemme samoin tämän esityksen voimassaolon jatkamisesta tarpeellisena epidemian torjuntatyön, erityisesti testaa, jäljitä, eristä toiminnan jatkumisen kannalta.

Tuomo Nieminen
johtajaylilääkäri, toimialajohtaja
Terveys- ja sairaanhoitopalvelut